

POLITICI SI MASURI DE SUPPORT PENTRU INOVAREA IN SECTORUL ALIMENTAR

GABRIELA MOHAN
INCDBA IBA BUCURESTI

WORKSHOP PROIECT INNO-FOOD SEE
21 NOIEMBRIE 2013, CONSTANTA

□ Contextul elaborării Strategiei de inovare în industria alimentară

□ Sectorul alimentar în România: necesități în inovare

□ Viziunea și obiectivele sistemelor de cercetare – inovare din industria alimentară

□ Priorități strategice în cercetare

CONTEXTUL ELABORARII STRATEGIEI DE INOVARE IN INDUSTRIA ALIMENTARA

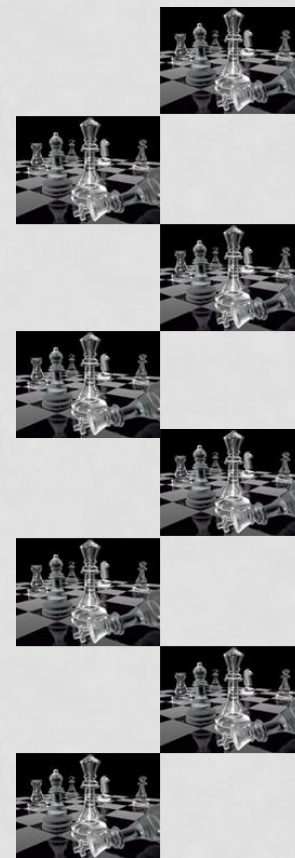
Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale
a stabilit prin ordin un grup de lucru la nivel
național pentru elaborarea Strategiei Naționale
pentru cercetare și inovare.

Ministerului Educației Naționale
- echipe interdisciplinare pe domenii de activitate
printr-un proiect al UEFISCDI

INCDBA IBA Bucuresti

în acest an:

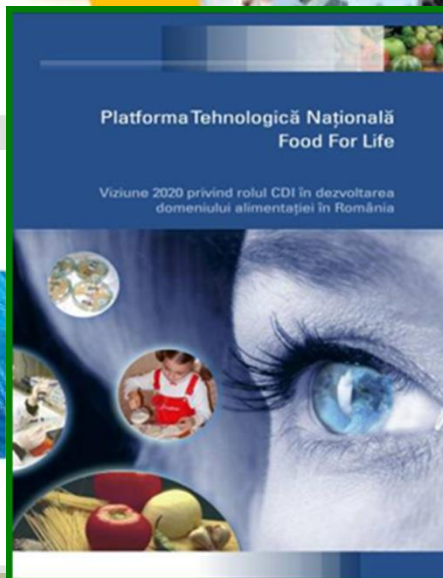
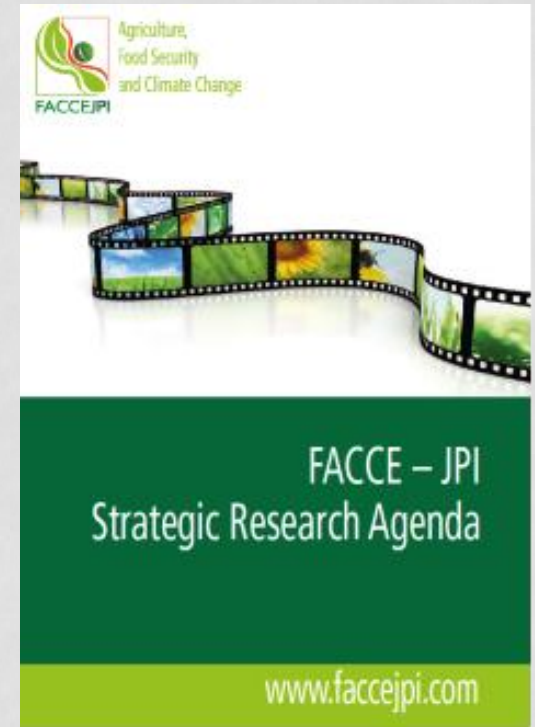
- lider al grupului pentru sectorul alimentar - MADR
- a coordonat echipa Ministerului Educației Naționale
pentru domeniul agroalimentar

CONTEXTUL ELABORARII STRATEGIEI DE INOVARE IN INDUSTRIA ALIMENTARA

Surse

- ✓ Strategia din Platformele Tehnologice Naționale ale statelor membre *Food for Life*;
- ✓ Viziunea 2020 privind rolul CDI în dezvoltarea domeniului alimentației în România;
- ✓ Rezultate ale analizelor SWOT-STEPPV;
- ✓ Rezultate ale analizelor SWOT-SOR din proiecte SEE;
- ✓ European Strategic Research and Innovation Agenda (2013-2020);
- ✓ “Strategic Research Agenda 2012-2020 and beyond” JPI Healthy Diet for a Healthy Life;
- ✓ SafeConsortium - agenda strategică
- ✓ FACCE JPI - agenda strategică

DIN STRATEGIILE UNOR STATE EUROPENE

Direcțiile principale de dezvoltare sunt similare, apar diferențieri în modul de abordare, funcție de specificul fiecărei țări:

- ❑ Elaborarea strategiei s-a bazat pe solicitările și necesitățile consumatorilor, proiecția făcându-se până în anul 2030 (Italia)
- ❑ Contextul actual al crizei economice a fost influențat și de lipsa de perspectivă pe termen lung (Grecia)
- ❑ Menținerea cotei ridicate de participare a industriei alimentare la activitatea de export și măsuri pentru creșterea gradului de independență în ceea ce privește culturile de cereale (Slovenia)

DIN STRATEGIILE UNOR STATE EUROPENE

- ❑ Realizarea eficientă a transferului tehnologic (Ucraina, Ungaria)
- ❑ Diminuarea birocrăției la depunerile de proiecte de către industrie (Grecia)
- ❑ Impulsionarea produselor tradiționale (Slovenia, Ungaria)

Ghid de abordare a “police makers“ pentru rezultate optime în elaborarea strategiilor, pentru ca aceștia să cunoască problemele reale din industrie

- elaborat în cadrul unui proiect SEE
- pregătirea temeinică a celor care susțin direcțiile strategice
- alegerea momentului optim de prezentare și susținere

SECTORUL ALIMENTAR IN ROMANIA

- ❑ cel mai mare sector productiv, cu o cifră de afaceri de cca. 10 miliarde Euro
- ❑ cel mai mare angajator > 186.000 angajați (în anul 2011 - 8.239 companii)
- ❑ 7 - 8% din totalul exportului României
- ❑ provocări:
 - creșterea exigențelor consumatorilor
 - concurența puternică pe piață
 - asigurarea unei dezvoltări durabile (producție și consum)
 - nevoile de informare a consumatorilor cu privire la produsele alimentare și impactul asupra sănătății
 - produse alimentare sigure pentru viitor
- ❑ cercetarea în domeniul alimentar este foarte puțin susținută financiar
- ❑ cercetare orientată spre piață, în special pentru IMM-uri, principalii jucători din industria alimentară

NECESITATI IN INOVARE

- ✓ O mai bună comunicare între toate părțile interesate din lanțul alimentar;
- ✓ Informarea permanentă a industriei cu cele mai recente cercetări științifice;
- ✓ Găsirea celor mai bune practici și a instrumentelor noi pentru transferul eficient de cunoaștere și tehnologie;

- ✓ Abordare transdisciplinară și multidisciplinară;
- ✓ Parteneriate public-privat;
- ✓ Metode financiare stimulative pentru mai buna colaborare dintre cercetare și industrie;
- ✓ Formare profesională continuă.

STRATEGIA PENTRU INOVARE IN INDUSTRIA ALIMENTARA DIN ROMANIA

1. Imbunătățirea stării de sănătate a populației
2. Dezvoltarea durabilă a industriei naționale
3. Creșterea competitivității

I. IMBUNATATIREA STARII DE SANATATE A POPULATIEI

Pregătirea industriei alimentare pentru a face față cerințelor viitorului.

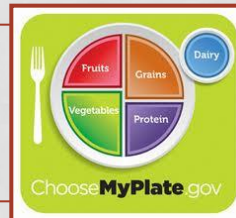
Găsirea de noi tehnologii, noi matrici alimentare, reformularea celor vechi.

Abordarea din punct de vedere nutrițional a îmbunătățirii stării de sănătate a populației.

Imbunătățirea structurii pieței - gamă variată de alimente hrănitoare, sigure, accesibile

Reformularea: reducerea conținutului de grăsimi, zahăr, sare; înlocuirea aditivilor de sinteză

Educația consumatorului, comportarea acestuia în fața avalanșei de oferte

Dezvoltarea domeniilor conexe științei destinate consumatorului

Diversificarea materiilor prime - cu proprietăți nutriționale superioare

Minimizarea nivelului de contaminare - sisteme integrate de management calitate / tehnologie

II. DEZVOLTAREA DURABILA A INDUSTRIEI NATIONALE

Asigurarea creșterii economice și crearea de locuri de muncă în industria alimentară

Măsuri pentru consolidarea cererii în zonele prevăzute a fi dezvoltate în viitor

Corelarea producției alimentare durabile cu un consum, respectiv comerț, durabil

Elaborarea de tehnologii prietenoase cu mediul

Măsuri pentru optimizarea consumului de resurse:
apă și energie

Prelucrarea deșeurilor, elaborarea de tehnologii care se bazează pe recuperarea energiei

III. CRESTERA COMPETITIVITATII

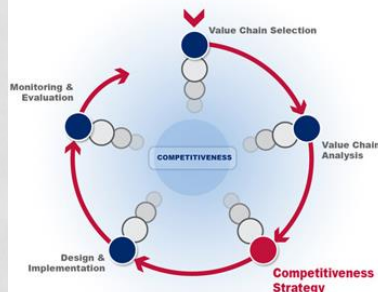
Creșterea economică și crearea de locuri de muncă în regiunile de dezvoltare

Inovarea în întreprinderile mici și mijlocii și inovarea bazată pe start-ups, spin-off

Mobilizări regionale de resurse – colaborarea între părțile interesate pentru inovare, competitivitate

Îmbunătățirea infrastructurii de cercetare și încurajarea parteneriatelor public-privat

Dezvoltarea sistemelor locale, regionale și naționale pentru prelucrare, conservare, depozitare și distribuție a produselor agro-alimentare românești

Dezvoltarea lanțurilor frigorifice regionale și naționale pentru a mări capacitatea de stocare a produselor alimentare

Creșterea calității resurselor umane din sectorul alimentar

FORUMUL PENTRU INOVARE

❑ Dezvoltarea regională

Promovarea unei culturi a inovării la nivel regional

Sprijinirea organizațiilor din sistemul de învățământ și cercetare să devină factori de diseminare a inovației în economia regională

❑ Importanța clusterelor

Crearea și consolidarea clusterelor

Sprijinirea clusterelor consolidate pentru a se dezvolta ca și sisteme de inovare

❑ Oportunități de participare pentru IMM – uri

Programul cadru european de cercetare și inovare Orizont 2014 – 2020

Instrumentul pentru IMM-uri

Contribuție pentru implementarea *Inițiativei de finanțare a IMM – urilor (Consiliul European)*

INSTRUMENTE SI INITIATIVE

Programul cadru pentru cercetare și inovare

Platforma Tehnologica Europeana - *Food for Life*

Inițiativa EUREKA
Programul INOVARE – PNCDI II

MASURI SUPORT

Networking

- comunități mici cu interese în același domeniu
- comunități mai largi /online cercuri ale partenerilor de încredere

Workshop

- metodologii complexe de analiză
- soluții creative de rezolvare
- E-workshop – folosirea EMS (electronic meeting system)

Seminarii

- industria să cunoască în timp util toate facilitățile oferite
- importanța asigurării transferului tehnologic

Diseminare

- expoziții, târguri la care participă industria
- conferințe ale organizațiilor profesionale

INCDBA IBA Bucuresti

- ✓ Coordoneaza Platforma Tehnologica Nationala *Food for Life*
- ✓ Acțiunea COST “Food and Agriculture”
- ✓ Retele ale unor proiecte europene FP5, FP6 si FP7
- ✓ Membru al unor asociații profesionale internaționale
 - Foodforce group, www.foodforce.org,
 - SafeConsortium European Association, www.safeconsortium.org,
 - Iseki Food Ass., www.iseki-food.net,
 - International Association for Cereal Science and Technology, www.icc.or.at,
- ✓ Proiecte la nivel european: Leonardo da Vinci, Socrates, Eureka, bilaterale, etc.
- ✓ Proiecte regionale pentru sud - estul Europei: Capinfood, Inno-Food, NO-BLE Ideas, GuardEn, etc.

Multumesc pentru atentie!

gabriela.mohan@bioresurse.ro

BIBLIOGRAFIE

Material prezentat la “Forumul pentru Inovare” Bucuresti, 16 – 18 Octombrie 2013

Food Innovation strategy in Romania – N. Belc

Prezentari “South-East European Forum on enhancing innovation in the food processing sector”, 30 Octombrie 2013
(fotografii – internet)